

INFLAATIO JA KOTITALOUDET

Yksityinen kulutus toipuu hitaasti

Yksityinen kulutus on kehittynyt viime vuosina heikosti ja ollut keskeinen jarru Suomen talouskasvulle. Esimerkiksi Ukrainan sodan myötä kiihtynyt inflaatio sekä kotimaan talouskuri ovat saaneet kuluttajat kiristämään kukkaron nyörejään. Epävarma tilanne näyttää jatkuvan eikä merkittävää käännettä kuluttajien käyttäytymisessä voida odottaa.

Vuonna 2025 yksityinen kulutus supistui 0,2 prosentilla vuodesta 2024. Supistumista selittää etenkin heikko palveluiden kysyntä. Kulutuksen sijasta kotitaloudet ovat laittaneet rahansa säästöön. Marraskuussa Suomen Pankki raportoi talletuskannan olevan kaikkien aikojen korkein ja kuluttajien säästämisaste kohosi vuonna 2025 4,1 prosenttiin.

Arvioimme yksityisen kulutuksen kasvavan maltillisesti vuonna 2026, noin yhdellä prosentilla. Osin kasvua selittää mekaanisesti edellisvuoden heikko kasvu. Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot ovat kehittyneet myönteisesti, mikä osaltaan tukee kulutusta. Oletamme myös, että viime vuosina kertyneet säästöt alkavat tulla vuosina näkyä kulutuksessa. Säästämisasteeksi vuonna 2026 tulee ennustemme mukaan 3,8 prosenttia. Toisaalta taas kulutusta jarruttaa työllisyyden heikko kehitys. Epävarmuutta liittyy niin ikään siihen, kuinka pal-

- » Yksityinen kulutus kääntyy kasvuun, mutta kulutusjuhlat jäävät myöhemmäksi.
- » Mahdolliset koronnostot ja Lähi-idän epävakauden pitkittyminen on kasvun riski.
- » Hinnat nousevat syksyllä ennakoitua nopeammin etenkin energiahintojen vuoksi.

Kuva: Hugo De Grange, Pixabay.

KOTITALOUKSIEN KESKEISET LUVUT

	2025	2026e	2027e	2028e
Yksityinen kulutus (%)	-0,2	1,0	1,4	2,0
Inflaatio, KHI (%)	0,3	1,9	2,4	2,2
Säästämisaste (%)	4,1	3,8	2,7	2,5

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

Yksityisen kulutuksen luvut (määrän muutos, kiintein hinnoin) sisältävät myös kotitalouksia palvelevien voittoja tavoittelemattomien yhteisöjen kulutuksen.

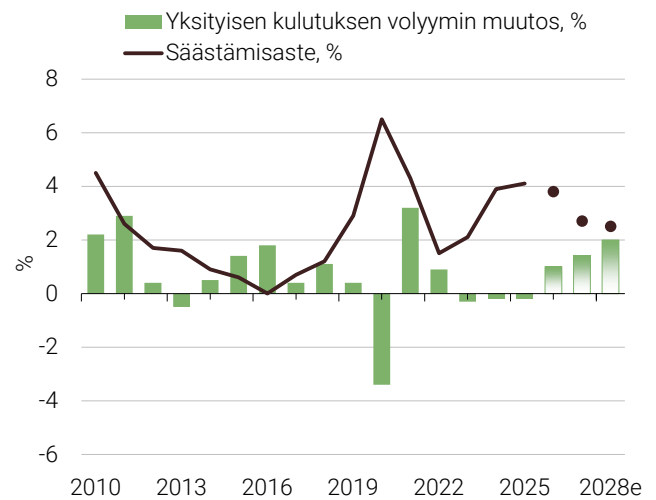
jon EKP nostaa ohjaukorkojaan. Kasvavat korkomenot syövät etenkin asuntovelallisten ostovoimaa.

Tulevina vuosina kulutuksen tilanne alkaa näyttää kulluvaa vuotta valoisammalta. Oletamme, että pahimmat skenaariot maailmanpolitiikassa vältetään, jolloin kuluttajien varovaisuuden odotetaan väistyvän ja ostovoiman parantuvan seuraavina vuosina. Vuodelle 2027 ennustamme 1,4 prosentin kasvua yksityiseen kulutukseen ja vuodelle 2028 2 prosentin kasvua. Arvioimme säästämisasteen olevan vuonna 2027 2,7 prosenttia ja vuonna 2028 2,5 prosenttia.

INFLAATIO EHTI HIDASTUA ENNEN UUSIMPIA KÄÄNTEITÄ

Inflaatio hidastui viime vuonna 0,3 prosenttiin erityisesti omistusasumisen ja energian hintojen laskun mukana. Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin inflaatio oli 1,8 prosenttia, mikä kuvaa hintojen nousua ilman omistusasumista. Alkuvuonna näiden kahden inflaatiomittarin ero supistui ja inflaatiovahti oli lähellä prosenttia molempien mittarien mukaan. Helmikuussa kokonaisinflaatiota nosti etenkin sähkön hinta.

KUVIO 1. YKSITYISET KULUTUSMENOT JA SÄÄSTÄMISASTE 2010–2028

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

Ennustamme, että Iranin sodan vaikutukset inflaatioon jäävät lyhytaikaisiksi. Öljyn hinnan nousu on ollut jyrkkää viime viikkoina, ja hinnanvaihtelut ovat voimistuneet. Energiainnat, etenkin polttoaineiden, nousevat tulevien kuukausien ajan. Tästä seuraa ruuan hinnan nousua kuljettamisen ja lannoitteiden kallistuttua. Ulkomailta tuodut käyttötavarat, kuten kuluttajaelektronikka ja kodinkoneet, kallistuvat mallillisesti kuljetus- ja valmistuskustannusten perässä.

Arvioimme kuitenkin, että öljyn hintasokin vaikutukset jäävät kestoaltaan tilapäisiksi ja voimakkuudeltaan keskikoiksi. Arviota tukee Iranin riippuvuus öljyn vientituloista ja polttoaineiden hintojen nousun riskit Yhdysvaltojen hallinnolle. Ennustamme, että inflaatio kiihtyy tänä vuonna 1,9, ensi vuonna 2,4 ja vuonna 2028 2,2 prosenttiin. ■

LISÄTIETOJA

JANI KUHAKOSKI
erikoistutkija

040 940 2697
jani.kuhakoski@labore.fi

www.labore.fi

JUHO KOISTINEN
ennustepäällikkö

040 940 2833
juho.koistinen@labore.fi

